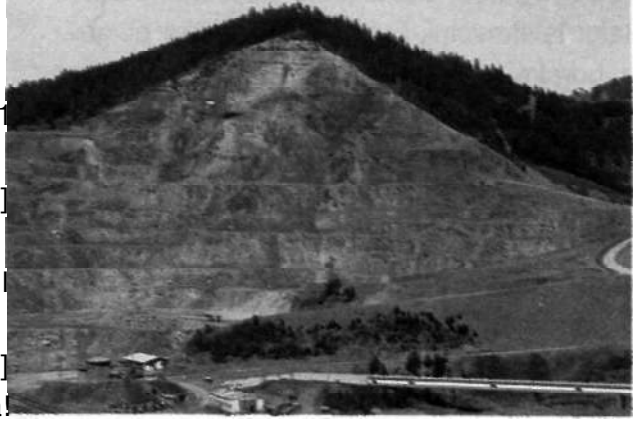

Değerli Meslektaşlarımız;

Odamızın en yaygın ve etkili yayını olan Madencilik Bülteni 59. sayısıyla sizlere ulaşmış bulunuyoruz. 58. sayımızda geniş yer verdiğimiz ve Odamızın en önemli etkinliklerinden biri olan 16. Madencilik Kongresi ve Sergisine katılan madencilik sektöründen sorumlu 3 bakanın sektörümüze bakışları camiamız için önemli idi. Bildiğiniz gibi bu konuşmaları olduğu gibi geçtiğimiz sayımızda yayınlamıştık. Ayrıca Oda Başkanımız Asım KUTLUATA, Türkiye Madenciler Derneği Başkanı İsmet KASAPOĞLU ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz ÖNEN de yaptıkları konuşmalarda gerek sektörümüzü ilgilendiren önemli sorunları, gerekse ülkemizde yaşanan ve camiamızı ilgilendiren bir çok sorunu ele aldılar. Yine 58. sayımızda yer verdiğimiz ve patlayıcı maddelerin denetlenmesi üzerine Bakanlar Kurulu'nun imzaladığı tüzük değişikliği bir çok kişi ve kuruluşça değerlendirilmiştir.

Madencilik Bülteni'nin 59. sayısında geçtiğimiz yılın son aylarında Bakanlar Kurulu'nca açıklanan ve memur maaşlarına %15-%10 zam öngörüsü üzerine üyelerimizden gelen yoğun taleplere ve bu konuyla ilgili Odamız Yönetim Kurulu'nun başta Başbakan ve Bakanlar olmak üzere çok sayıda siyasetçiye gönderdiğimiz yazımıza yer verdik. Ayrıca 17

Ağustos depremi sonrası ortaya çıkan zemin etüdü konusunda Odamızın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile TMMOB bünyesindeki yazışmasına, sonbahar aylarında Odamızca gerçekleştirilen I. Fenni Nezaretçilik Semineri, 3. Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumu (İzmir Şubesi), ve Kimya Müh. Odası ile ortaklaşa düzenlenen "Türkiye'de Kömür Politikaları ve Temiz Kömür Teknolojileri Sempozyumu" etkinliklerimiz hakkında yazılarımız bu bülte de yer almıştır.

Ayrıca; 4 Aralık "Dünya Madenciler Günü" kutlamaları, linyitin önemi, demiryolu ve karayollarına karşılaştırmalı bir bakış ve ÇED Yönetmeliğinin madencilerden göturdükleri üzerine makalelerimiz bültenimizde yer aldı.

Her sayımızda yer alan Kültür- Sanat, Metal-Maden Fiyatları, yitirdiklerimiz sayfaları ve çeşitli duyurular ile zenginleştirdiğimiz bültenimiz bu yolla sizlere ulaşmış bulunuyor. Bir sonraki bültenimizde buluşmak dileğiyle.

Bülten Kurulu

BAŞYAZI

-Yönetim Kurulu-

21. Yüzyıla girdiğimiz bu günlerde, Türkiye Madencilik Sektörünün mevcut durumuna ilişkin bir değerlendirme yapabilmek için geçen yüzyıla ilişkin sektördeki gelişmelere kısaca bakmak gerekmektedir.

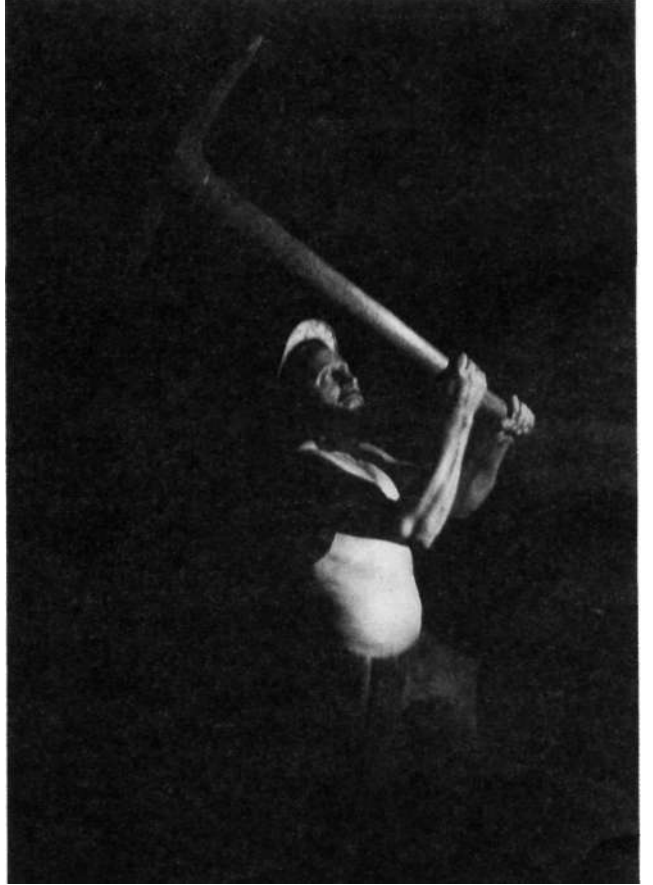
Cumhuriyet öncesi dönemde, Anadolu Madenciliği, Batının bir yandan sınai ürünlerini satabilecek, öte yandan da sınai üretim için ucuz hammadde sağlayacak dış pazarlara açılma politikasına paralel olarak yabancıların kontrolünde kalmıştır. İngilizler Susurluk'ta pandemit, Murgul Bakır İşletmesini, Fransızlar Balıkesir bölgesinde boraks madenlerini, Muğla bölgesinde krom madenini, Balya'da kurşun-çinko madenini, İngiliz, Fransız, İtalyan ve Almanlar Zonguldak Taşkömürü Havzasını işlettirtiler.

Cumhuriyet ile birlikte, Devletçilik politikası kapsamında MTA ve Etibank kurularak Madencilik Sektörünün kurumsallaşması sağlandı. Madencilğe dayalı Sanayileşmenin alt yapısı hazırlandı. Demir-Çelik Fabrikası kuruldu, krom ve kömür başta olmak üzere maden üretiminde önemli ölçüde artış sağlandı. 1933 yılından sonra millileştirme politikasıyla çok sayıda maden işletmesi yabancıardan geri alındı.

Çok Partili Döneme Geçiş ile birlikte, özel sektörün ve yabancı sermayenin de sıcak bakaacağı bir Maden Kanunu 1954 yılında çıkartıldı. 1960-1970 yılları arasında ülkenin siyasi ve sosyo-kültürel yapısındaki olumlu gelişmelere paralel olarak gündeme gelen sanayileşme politikaları doğrultusunda İskenderun ve Erdemir Demir Çelik, Seydişehir Alüminyum, Bandırma Boraks ve Asit Borik, Antalya Ferrookrom, KBİ Samsun Blister Bakır, Çinkur Çinko-Kurşun, Kumaş Manyezit Fabrikaları kuruldu. 1970'li yıllarda ya-

şanan petrol krizleri nedeniyle, 1978 yılında 2172 sayılı Yasa ile linyit ruhsatları birleştirilerek havza madenciliğine dayalı Termik Santraller projelendirildi. Bu kapsamda linyit üretimi 5 kat artış gösterdi. Aynı Yasa kapsamında tüm Bor sahaları Etibank'a devredildi ve Bor ihracatı 25-30 milyon dolar düzeyinden 250 milyon dolar düzeyine çıktı.

1970'li yılların sonunda gelişmiş ülkeler tarafından uygulanmaya başlanan Yeni Dünya Düzeni kapsamında geliştirilen özelleştirme politikaları, büyük zahmetlerle kurulmuş madencilik sektörüne dayalı sanayiye olumsuz yönden etkiledi. Kurumların idari ve mali yapıları bozularak zarar eden verimsiz işletmeler haline getirilmeye çalışıldı, aramacılık durma noktasına getirildi, özelleştirme kapatma ve yağma, talan politikası-

na dönüştü, ithalat teşvik edildi. 1980-1990 arasında planlanan santrallerin tamamlanması ile birlikte linyit ve elektrik üretiminde önemli ölçüde artışlar sağlandı, ancak 1990'lı yıllarda önemli bir gelişme yaşanmadığı gibi o yapılan termik santraller ile birlikte kömür sahaları özelleştirme kapsamına alındı. Kamu madenciliğindeki olumsuz gelişmelerin yanında, özel sektöre dayalı Mermer, Seramik, Cam, Çimento ve Endüstriyel Hammaddeler sektörlerinde önemli gelişmeler yaşandı. Mermerin 1985 yılında 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına alınmasıyla mermer ihracatı 25 kat arttı. Bugün gelinen noktada; Madenciliğin ülkemiz GSMH içindeki payı % 1 civarındadır. Son 15 yıllık dönemde başta kömür ve demir cevheri ithalatı sonucu, hammadde ve ara ürün olarak ihraç edilen cevherlerden elde edilen gelir bu iki madene ödenen dövizden daha geride kalmıştır. 1998 rakamlarına göre toplam ihracatımız 531 milyon dolar, ithalatımız ise 858 milyon dolar olmuştur. 1999 Ocak-Ekim döneminde ihracat düzeyi 441 milyon dolar düzeyindedir. Gereken önlemlerin alınmaması halinde bu farkın ithalat lehine açılacağı kuşkusunu taşımaktayız.

Günümüzde madenlerimize dayalı sanayileşmenin yeterli düzeyde gerçekleştirilmemiş olması nedeniyle maden üretimimiz, mamul maddeye dönüştürülmeden ağırlıklı olarak ara ürün ya da hammadde boyutunda kalmıştır.

Ayrıca, 24 Ocak Ekonomik Kararları ile uygulamaya konulan ihracata dönük sanayi politikaları sonucunda; ithalat artışı engellenemediği gibi teşvikli ucuz ithal hammadde girdileri karşısında madencilik sektörü eşit olmayan koşullarda rekabet edemediğinden özellikle özel sektöre ait işletmelerin bir kısmı kapanmış veya gelişmeleri önlenmiştir. Sektörlerde her türlü soruna ve ihmale karşın kar edebilen kuruluşlarımız, karlarını aramacığa ve teknolojik gelişmelere ayırmamış, madenciliğin kendi yarattığı artı değer dahi madencilğe aktarılmamıştır. Bu olumsuz gelişmeler içinde maden üreticilerimiz birbirleriyle rekabete girmiş ve bunun sonucunda bir çok ürünün iç ve dış piyasalardaki değerleri neredeyse yarı yarıya düşmüştür. Bilinçsiz rekabet madencilik sektörünü, bilim ve teknoloji kullanımından, ileriye dönük planlamalardan uzak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevrenin de göz ardı edildiği bir anlayış içerisinde, her türlü iş makinesiyle herkes tarafından yapılabilir bir sektör haline getirmiştir.

Madenciliğin GSMH içindeki payı ABD'de % 4.2, Almanya'da % 4.0, Kanada'da % 7.5, Avustralya'da % 7.7'dir. Türkiye, Madencilik Sektörüne ilişkin gerekli stratejileri geliştirmesi durumunda sektörün GSMH içindeki payı % 4-5 düzeylerine çıkması kaçınılmazdır. Çünkü Türkiye'nin, önemli ölçüde madencilik potansiyeli ve Cumhuriyet ile birlikte gelişmiş, kurumsallaşmış kurumları vardır. Bu hedefe ulaşmak için oluşturulacak politikalar için gerekli bilgi, doküman ve tecrübe mevcut olup öncelikle yapılması gereken güçlü siyasi irade ile Sektöre ilgi duymaktır.

Türkiye dünyanın önemli trona yataklarından birine sahip olmasına karşın, bu alanda yıllardır üretime geçilememiştir. Dünya bor rezervlerinin %60'na sahip olmasına karşın dünya bor pazarındaki payı % 23 civarındadır. Dünya krom üretiminin yaklaşık % 3'ünü gerçekleştiren Türkiye, bu üretimi ağırlıklı olarak hammadde olarak ih-

raç etmektedir. Ülkemizde, 1 Milyar tonun üzerinde düşük tenörlü demir cevheri potansiyeli tespit edilmiş olup bu alanda bilimsel ve teknoloji politikaları geliştirilmemesi nedeniyle işletilebilir rezervler tükenmektedir. Türkiye önemli ölçüde demir ithalatçısı bir ülke konumundadır. Seydişehir Alüminyum tesislerinin kapasitesini artıracak rezerv olmasına karşın yıllardır bu alanda yapılması gereken daha az enerji tüketen ileri teknoloji yatırımlarının yapılmaması nedeniyle her geçen gün alüminyum ürünlerinde dışa bağımlılık artmaktadır. Türkiye'nin Bakır, Çinko, Kurşun rezervleri (Metal Cu, Zn, Pb) sırasıyla, 2.28, 2.29 ve 0.86 Milyon ton düzeyinde olup yeterince aranmamıştır. Bu sektörde de gerekli rezerv geliştirme çalışmaları ile teknolojik yatırımların yapılmaması nedeniyle işletilebilir rezervler tükenmek üzeredir. Ayrıca bir çok işletme ekonomik tenorun altında çalışmaktadır. Türkiye'de son 10-15 yıl içerisinde önemli ölçüde altın rezervleri tespit edilmiş olmasına rağmen kamuoyunun siyanür kullanılmasını gerekçe göstererek yapmış olduğu baskı nedeniyle bu rezervlere ilişkin yapılmış projeler gerçekleştirilememiştir.

Türkiye dünya linyit üretiminde sekizinci, Avrupa'da altıncı büyük üretici durumunda olup elektrik enerjisi talep artışı dikkate alınarak kömüre dayalı yeni termik santrallerin devreye girmesi ile Avrupa'da üçüncü, dünyada beşinci büyük üretici durumuna gelebilecektir. Ancak, 1980 sonrası dönemde linyit rezervlerinin geliştirilmemesi, kömür zenginleştirmede ve yakma sistemlerinde gerekli teknolojik gelişmelerin sağlanmaması nedeniyle enerjide dışa bağımlılık her geçen gün biraz daha artmış ve önümüzdeki dönemde de idari ve teknik yapılanmada gerekli önlemler alınamadığı takdirde bu artış devam edecektir. Zonguldak Taşkömürü Havzası son yıllarda devamlı ülke gündeminde kalmıştır. 1980'li yıllara kadar sürekli artan satılabilir

üretim (3.5 Milyon ton satılabilir üretim) o tarihten itibaren hızlı bir şekilde düşmüştür (1 Milyon ton satılabilir üretim). Bu düşüşün en önemli nedeni jeolojik koşullar değil tamamen zamanında yapılması gereken yenileme, modernizasyon ve hazırlık yatırımlarını yapmayan, popülist politikalarla kurumun mali yapısı ile birlikte çalışma dengesini bozan iktidarlar olmuştur.

Dünya mermer rezervi bakımından önemli bir yeri olan Türkiye, 650'ye varan renk ve doku kalitesine sahip mermer çeşitleri ile pazar şansı çok yüksektir. Ancak ihracat düzeyi olması gereken düzeyin çok altındadır. Cam, Seramik ve Çimento sektörleri üretim bazında Dünya ve AB bazında önemli bir yere gelmiştir. Ancak, Endüstriyel Minerallerin rezerv durumları, dünya piyasalarındaki talep artışı dikkate alındığında, üretim değerleri rezerv değerleri ile kıyaslanamayacak ölçüde azdır. Maden aramacılığı yıllardır ihmal edilmiştir. 1935 yılında bu amacı gerçekleştirmek üzere kurulan Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) özellikle 1980'lerden sonra uygulanan yanlış politikalar sonucu bu görevi yerine getiremez hale gelmiştir.

Sonuç olarak bu ülkede demir rezervleri var demir ithal ediliyor, kömür rezervleri var kömür ithal ediliyor, bakır-kurşun-çinko rezervleri var hammadde ve nihai ürün ithal ediliyor, boksit rezervleri var ancak hidrolik kaynakları zengin bir ülke ucuza elektrik temin edememesi nedeniyle

alüminyum ürünleri ithal ediliyor. Bu ülkenin taşı, kumu, kili var, şimdi kil ithal ediliyor yarın taş ithal edilecek. Bunun yanında, bu ülke dünya kimya ve metalürji endüstrileri için en önemli hammadde kaynakları olan zengin bor, trona, krom rezervlerine sahip olmasına karşın maliyetine hammadde ihraç etmekte, karşılığında aynı ülkelerden nihai ürün ithal etmektedir. Bu ülke, mermerini blok olarak Avrupa ülkelerine satar İtalyan mermeri diye işlenmişini geri alır. Bu ülke, zengin endüstriyel hammaddelerini maliyetin altında ihraç eden bir ülkedir.

Bu tablo 150 yıl önceki anlayıştan hiçbir farklılık göstermemektedir. Bu ülke ithal ürünlere dayalı montaj sanayi ile sanayileşmeyi hedeflemiştir. Bugün, madencilik sektörünün yeterli ve çeşitlilik arz eden doğal kaynakları ile GSMH içindeki payı % 1'in altında ise bu sonuca neden olan gelişmeleri 20-30 yıldır Türkiye'yi yöneten

Siyasi İktidarların yanlış sanayileşme politikaları içinde aramak gerekmektedir.

Linyitlerimiz kükürdü, külü yüksek, kalorisi düşük özelliklere sahip ancak bu ülkenin enerjiye ihtiyacı var ise bu kömür özelliklerine dayalı ve çevre faktörlerini dikkate alacak şekilde yakma teknolojileri geliştirilir. Demir rezervlerimizin tenörü düşük ise o cevheri kazanacak teknolojiler geliştirilir. Altın üretimi için kullanılacak siyanür çevre için önemli bir kimyasal ise çevreyi tehdit etmeyecek şekilde teknolojiler geliştirilir. Jeolojik koşullar maden üretimini engelliyorsa o koşullara göre üretimin yapılması yönünde bilim ve teknoloji politikaları geliştirilir. Elektrik girdisinin yüksekliği nedeniyle madencilğe dayalı metalürji ve kimya sanayileri geliştirilemiyorsa ülkede ucuz ve güvenilir elektrik üretim ve dağıtımını sağlayacak, kendi kaynaklarına özgü bilim ve teknoloji politikaları geliştirilir. Eğer bu ülkede kendi kaynaklarını ekonomiye kazandırmak için bilim ve teknoloji politikaları geliştirilmiyor ve buna karşı ithalata dayalı bir politika uygulanıyorsa sanayileşme ve eğitim politikalarının ne kadar tutarlı olduğu tartışılması gerekmektedir. Hammadde hareketleri tersine dönmediği sürece ve bu alanda bilim ve teknoloji politikaları uygulanmadığı sürece bu ülkede sanayileşmeden bahsedilemez.

Bilime ve teknolojiye önem vermeyen bu ülke aynı kapsamda bilim adamına ve mühendisine de gerekli önemi vermemektedir. Bugün madencilik sektöründe gerek kamu gerekse özel sektörde çalışan meslektaşlarımız ciddi ekonomik sıkıntı içerisinde. Genellikle özel sektörde, arz talep dengesi bozulduğundan meslektaşlarımız düşük ücretlere mahkum olmaktadır. Bir çok maden işletmesinde hala ilkel yöntemlerle üretim gerçekleştirilirken, hala mühendisin üretime katkısının anlaşılmadığını belirtmek isteriz. Kamuda çalışan üyelerimizin, ücretleri de bir çok mesleğin çok gerisinde kalmıştır. 657 sayılı ka-

nun kapsamında çalışan mühendisler yoksulluk sınırının altında bir ücrete mahkum edilmişlerdir. Bu komik tablonun mutlaka düzeltilmesi, ülke ekonomisinde, sanayide önemli yeri olan mühendisin eşit iş ve eşit ücret ilkesi dikkate alınarak maaş ve tazminatlarında iyileştirilmeler yapılması kaçınılmaz bir gerçektir.

Önümüzdeki dönemde en çok gündemde olacak konu, Türk mevzuatını AB mevzuatına uyarlanmasıdır. Bekleme süresinin kaç yıl süreceği tam olarak kestirilememektedir. Ancak, kamu ağırlıklı Türkiye Madencilik Sektörünün AB mevzuatı karşısında durumunu tespit etmek öncelikle yapılması gereken bir çalışmadır. AB, Devlet Yardımları, Sübvansiyonlar, Kamu İhaleleri, Rekabet Koşulları ile çevreye ilişkin alınması gereken önlemler direktifler ile kurallara bağlanmış olup, üye ülkelerin bu direktiflere uymak zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kapsamda, madencilik sektörüne ilişkin tüm Yasa ve Yönetmelikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının durumu ile Mühendislerin durumu AB mevzuatına göre karşılaştırılarak gerekli stratejiler oluşturulması gerekmektedir. Bugün bilim ve teknoloji politikaları yürütmeyen, KİT'lerde gerekli çağdaş yönetim anlayışı içinde modern ve verimli üretimi sağlayacak yapılandırmaları sağlayamayan, ulusal eğitim politikalarını oluşturamayan, "Mesleki Örgütlenme" anlayışını geliştirmek yana yıllardır o örgütleri yok etmeye çalışan bu ülkenin AB içerisinde ne ölçüde rekabetçi olabileceğini tartışmak gerekmektedir.

Madencilik Sektörü fiyat dalgalanmalarına ve işletme risklerine çok duyarlı bir sektör olup sadece özelleştirme ile maden işletmeleri verimli hale gelmez ve bu nedenle de küçültülmüş şirketlerin uluslararası piyasalarda yaşayabilmesi mümkün değildir. Geniş ürün çeşidi olan, bu kapsamda makine ve teçhizatı ile personeli hareket esnekliğine sahip, alternatif piyasalar yaratabilen, meslek içi eğitim programları uygulaya-

bilen, aramadan-pazarlamaya kadar AR-GE yatırımlarına kaynak yaratabilen büyük madencilik şirketleri uzun süre varlıklarını sürdürebilmektedir. Ancak, özel sektör madenciliği, güçlü kamu madenciliğinin güvencesi altında istikrarlı üretim yapabilir. Bu kapsamda, Cumhuriyet ile birlikte gelişmiş, kurumsallaşmış kurumlar olan ve bugün farklı Bakanlıklar altında çalışan TKİ, ETİ HOLDİNG, TTK, MTA, TDÇİ gibi büyük madencilik kuruluşlarının küçültülerek özelleştirilmesinin ve/veya kapatılmasının ne özel sektöre ne de ülke madenciliğine bir faydası olabilir. Bu nedenle, hangi işletmelerin geliştirileceği, hangilerinin kapanacağı veya tatil edileceği ile hangi yatırım ve işletme modellerinin uygulanacağına ilişkin sağlıklı politikaların oluşturulabilmesi ancak öncelikle "TEK BİR BAKANLIK ALTINDA YAPILANDIRILACAK KAMU MADENCİLİK KURULUŞLARININ ÖZERKLEŞTİRİLMESİ" ve her bir özerk kurumun kendi yapısına ve faaliyet alanına göre kendi politikalarını oluşturması ile mümkün olabilir.

1935 Yılında 2804 ve 2805 Sayılı Yasalar ile MTA ve Etibank'ın kurulması ile birlikte Madencilik kısa bir zaman içerisinde her alanda patlama yaptı. 1978 Yılında 2172 Sayılı Yasa ile Linyit Ruhsatlarının birleştirilerek havza madenciliğine geçilmesi ile linyit üretimi 5 kat arttı. Yine aynı Kanun kapsamında Bor ruhsatlarının Eti-

bank'a devredilmesi ile birlikte Bor ihracatı 10 kat arttı. 1985 yılında Mermerin 3213 Sayılı Maden Kanunu kapsamına alınmasıyla Mermer Üretimi değer bazında 25 kat arttı. Ayrıca, Madencilğe dayalı sanayi yatırımlarının büyük bir kısmı 1960-1970 yılları arasında gerçekleştirildi.

Bu gelişmeler göstermektedir ki, Siyasi otoritenin Madencilğe sadece yasal ve kurumsallaşma bazında ilgi göstermesi halinde çok kısa bir zaman içerisinde Sektör önemli ölçüde patlama yapabilecektir.

Türkiye, Madencilik Sektörüne ilişkin gerekli stratejileri geliştirmesi durumunda sektörün GSMH içindeki payının % 4-5 düzeylerine çıkacağı bir gerçektir. Ancak;

a) Madencilik Sektörüne ilişkin Yasa ve Yönetmelikler yetersiz olması ve birbirleriyle çelişki içermesi; bürokrasiyi artırmakta, anlaşmazların çözümünde zaman kaybedilmekte, farklı Kanunlara tabi olan Bakanlıklar ile Kurumlar ve Kurumların birbirleri arasındaki koordinasyon eksikliği yatırım tutarını ve iş programını önemli ölçüde etkilemektedir. Böyle dağınık yapıdaki madencilik sektöründe stratejiler geliştirilemez.

b) Yürürlükteki 3213 sayılı yasanın aksayan maddelerinin değiştirilmesi, taşocakları, Maden Kanunu kapsamına alınması, 1984 yılında çıkarılan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün, günün koşullarına göre, yeniden düzenlenmesi,

ayrıca madencilik sektörünü ilgilendiren, değişik bakanlıklar tarafından çıkarılan kanun, tüzük ve yönetmelikler iyi incelenerek, üretimi engeller boyuttaki maddelere karşı çıkılması, Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün ülke düzeyinde teşkilatlanması için yasal altyapı hazırlanması gerekmektedir. Ancak, bugün gelişmekte olan Türkiye'nin ucuz, güvenilir ve yeterli miktarda enerji talebinin karşılanmasına yönelik politikalar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nı aşmış olup, ETKB'nin gündeminde her zaman enerji sorunu bulunmaktadır. ETKB bugünkü yapısıyla madencilğin sorunlarının çözümüne ilişkin yasa ve yönetmelik değişikliklerini gerçekleştirememektedir.

c) Madencilik farklı Bakanlıklar bünyesinde ayrı Yasalar ile yürütülse de madencilğin sorunları ortaktır. Ülke içi taşıma maliyeti, ocak içi üretim maliyetinin çok üzerinde gerçekleşmekte, arama çalışmaları finansman ve teçhizat yetersizliğinden yapılamamakta, MTA'nın aramalarda işlevsiz hale getirilmiş olması nedeniyle gerekli rezerv geliştirme ve teknolojik araştırma çalışmaları yapılamamaktadır. Önemli ölçüde enerji üreten ve tüketen bir sektör olan Madencilik Sektörüne; elektrik, su, yol, liman ve pazarlama gibi altyapı hizmetlerinde hiç bir teşvik sağlanmamaktadır.

d) Cumhuriyet ile birlikte gelişmiş, kurumsallaşmış kurumlar olan ve bugün farklı Bakanlıklar altında çalışan TKİ, ETİ HOLDİNG, TTK, MTA, TDÇİ, KBI gibi büyük madencilik kuruluşlarına yeterli düzeyde sahip çıkılamamaktadır.

Bu nedenle, Madencilğin bütün kamu ve özel sektör kuruluşlarını bünyesinde toplayan bir "MADENCİLİK BAKANLIĞI'nın kurulması, kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, gelecekle ilgili stratejilerin tek elden oluşturulması olanağını sağlayacaktır.

Ancak, bu Bakanlığın kurulması Maden İşleri Genel Müdürlüğü gibi sürüncemede de bırakılmamalı, tüm teşkilat yatayda ve düşeyde en kısa zamanda yapılandırılmalı, kurulmadan önce her boyutuyla tartışılmalıdır.

Madencilik sektörü istihdam yaratır, kırsal kesimden büyük şehirlere göçü büyük oranda önler, madencilik yapılan bölgeler sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan oldukça hızlı kalkınır. Madencilik yol, elektrik, haberleşme gibi altyapı hizmetlerini kırsal kesime taşır. Madencilik sanayinin itici gücü olup, hem madencilığe dayalı sanayileşmeyi teşvik eder, hem de teknoloji kullanılarak yapıldığından imalat sektörlerini geliştirir.

1950'den bu yana olumsuz bir şekilde gelişen Türkiye'nin siyasi ve ekonomik yapısında önemli ölçüde yeniden yapılandırma sağlanması durumunda önümüzdeki dönemde Madencilik, başta bor, trona, krom, bakır, mermer, demir, endüstriyel hammaddeler ve kömür gibi madenlerin üretimini ve bunları uç ürüne dönüştüren kimya, metalürji, inşaat ve enerji sektörlerini geliştirecektir.

1950'den bu yana hep egemenlik mukaddesatçı bir görüşün etkisinde kalmış, hep Atatürk ilke ve devrimlerinden, insan haklarından, ulusal eğitim sisteminden, ulusal ekonomi plan ve politikalarından tavizler verilerek, Cumhuriyetin ilanından sonra hedeflenen ulusal egemenlik yerine parti egemenlikleri yaratılmıştır. Demokrasi, Hukuk, Ekonomi ve Eğitim kavramları Ülkenin siyasi ve ekonomik yapısında hakim olan bu egemen grupların anladığı çerçevede çizildi ve uygulandı. Bu nedenle de ülkede ekonomik ve siyasi istikrar hiç bir zaman kurulamadı. Türkiye'nin siyasi hayatı o tarihten itibaren 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 tarihlerinde askeri müdahalelerle kesintiye uğrarken bu süreçlerde hep devrimci, demokrat ve Atatürkçü kesimler geriletildi Ekonomi ise 24

Ocak 1980, 4 Şubat 1988, 5 Nisan 1994 tarihlerinde hep işçi, memur, küçük esnaf ve köylünün fedakarlıklarına dayalı hazırlanan kararlar ile düzenlenmeye çalışıldı ve ülke ekonomik açıdan yüzyılı Aralık 1999'da IMF ile yapılan Stand-by Antlaşmasıyla tamamladı. Ayrıca, bu süreç içerisinde Türk halkı Siyasetçi-Bürokrat-Kanun Kaçaklarından oluşmuş çetelerle, yeni Hanedanlıklarla birlikte "Benim Memurum İşini Bilir" anlayışı içerisinde rüşvet, hırsızlık, talan, hayali ihracat ile köşe dönmece politikalarla, her türlü terör hareketleriyle, faili meçhul cinayetler ile toplu mezarlar ile tanışmış ve hatta şeriatçı hareketlerin Cumhuriyeti tehdit ettiğine şahit olmuştur.

Demokrasi ile seçilerek gelen Hükümetler, ülkenin bu ekonomik ve siyasi sorunlarını IMF, Dünya Bankası ve birkaç sermaye grubu ile çözmeye çalışırken meslek odaları, sendikalar başta olmak üzere demokrasi güçlerini sistem dışına itmişlerdir. Bugün, çalışanların ücretleri, çiftçinin ürün bedelleri ile sosyal hak ve güvencelerin kapsamı IMF tarafından belirlenmekte, devlet kurumlarının yapılandırılması Dünya Bankası tarafından yürütülmekte, Demokratikleşme hareketi AB tarafından yönlendirilmekte, TBMM sadece koordinasyonu sağlamaktadır.

10 Aralık 1999 Helsinki Zirvesi ile AB adaylık başvurusu, Türkiye'nin mevzuatının AB Mev-

zuatina uyarlanması, Enflasyonun AB düzeyine indirilmesi ve Batı standartlarında demokratikleşmenin sağlanması önkoşullarıyla kabul edildi. Böylece Batıya karşı Batılaştırma hareketinde Batılı olmak için önemli bir süreç başladı

Yüz elli yıllık özgürlük ve demokrasi savaşından sonra bugün ülkemizde gelişmiş demokrasilerde tamamen yasal olan bir çok eylemi hala suç olarak yargılayan bir hukuk sistemine sahipsek, Türkiye'de özgürlük ve demokrasi kavgasının kitlesel boyutlarda henüz yeni başladığı anlaşılmaktadır Bugün kamuoyunda AB sürecine sıcak bakılmasının en önemli nedenlerinden biri, 1. Meşrutiyet öncesinde de olduğu gibi, demokratikleşmenin ancak AB sayesinde gerçekleşmesinin beklenmesidir.

İşte Maden Mühendisleri Odasının "Demokratik bir Kitle Örgütü" olarak demokrasi mücadelesi tarihsel gelişmelerin sonucunda gelen bu noktada başlamaktadır. Maden Mühendisleri Odası açısından istikrarlı bir İktidar;

- Düşünce özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü başta olmak üzere "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" altındaki tüm sözleşmelerin kapsamındaki hak ve özgürlükleri içerecek, "Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir" anlayışı içerisinde ve yargının bağımsızlığını sağlayacak, özgürlük ve barıştan yana Anayasal ve Siyasal düzeni başkaları istediği için değil kendi halkı için hedefleyen,

- Gelir dağılımındaki -adaletsizliği, bölgeler arası dengesizliği, işsizliği ve göçleri ortadan kaldıracak politikaları öncelikle ele alacak,

- İthalat ve rant ekonomisi karşısında; bilim ve teknolojiye dayalı, işçi sağlığı, iş güvenliği ile çevrenin göz ardı edilmeden, Mimar ve Mühendislerin denetim ve kontrolü altında, çalışanların örgütlülüğü anlayışı içerisinde kamu ve ülke yararına ve pazar olmaktan öte pazardan pay olacak üretimi savunacak,

- KİT'leri içine düşürüldüğü; talan, yağma ve çalışanların kıyımı durumundan kurtararak özerk ve çağdaş yönetim anlayışı içerisinde verimli ve etkin işletmelere dönüştürülmesini hedefleyen,

- Madencilik sektörü ve Maden Mühendislerinin sorunlarını meslek ve sivil toplum örgütleriyle birlikte çözmeyi hedefleyen İktidardır.

Son söz olarak, biz Maden Mühendisleri Odası olarak, ülkemiz için yeni temiz sayfaların 21. yüzyılda açılmasını temenni ediyoruz. Barış, özgürlük, kardeşlikten yana, mühendislerin denetim ve kontrolünde bilim ve teknolojilerin uygulandığı, üretimden yana, hukukun üstünlüğünün yerleştiği, demokratik, insan haklarına saygılı bir yönetim anlayışında sanayileşmiş aydınlık bir Türkiye özlemi içerisinde umutlarımızı çalışma azmimiz ile birlikte 21. yüzyıla taşıdığımızı belirtmek isteriz.

